

MESTSKÁ ČASŤ BRATISLAVA-RUŽINOV

Materiál na rokovanie
Miestneho zastupiteľstva
mestskej časti Bratislava - Ružinov
dňa 10.12.2024

S p r á v a

o výsledku kontroly stavu, evidencie a vymáhania pohľadávok

Predkladateľ:

Ing. Günther Furin, v.r.
miestny kontrolór

Materiál obsahuje:

- 1) Návrh uznesenia do MZ
- 2) Dôvodovú správu
- 3) Správu o výsledku kontroly...

Spracovateľ:

Mgr. Martina Eleková, v.r.
Odd. kontroly

Mgr. Natália Pápayová, v.r.
Odd. kontroly

Bratislava, november 2024

Návrh uznesenia:

Miestne zastupiteľstvo
po prerokovaní materiálu

berie na vedomie

správu o výsledku kontroly stavu, evidencie a vymáhania pohľadávok

Dôvodová správa

Na základe schváleného rámcového plánu kontrolnej činnosti miestneho kontrolóra mestskej časti Bratislava –Ružinov (ďalej „ÚMK“) na 2.polrok 2024 (uzn. MZ MČ č. 249/XII/2024 zo dňa 25.06.2024) a následne podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zamestnanci odd. kontroly vykonali kontrolu stavu, evidencie a vymáhania pohľadávok.

Správa
o výsledku kontroly stavu, evidencie a vymáhania pohľadávok
č. 9/2024

Na základe schváleného rámcového plánu kontrolnej činnosti oddelenia kontroly miestneho kontrolóra mestskej časti Bratislava – Ružinov na 2. polrok 2024 (uzn. MZ MČ č. 249/XII/2024 zo dňa 25.06.2024) poverenia č. 9/24 z 01.10.2024 a následne podľa § 18d ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zamestnanci oddelenia kontroly vykonali kontrolu výsledku kontroly stavu, evidencie a vymáhania pohľadávok na Miestnom úrade mestskej časti Bratislava – Ružinov.

Oprávnená osoba na vykonanie kontroly: Ing. Günther Furin vedúci kontrol. skupiny
Mgr. Martina Eleková člen kontrol. skupiny
JUDr. Natália Pápayová člen kontrol. skupiny

Povinná osoba: Miestny úrad mestskej časti Bratislava – Ružinov, Mierová 21, 827 05 Bratislava

Cieľ kontroly: Overiť objektívny stav v oblasti nakladania s pohľadávkami, ktoré povinná osoba evidovala v účtovníctve a inventarizovala ku dňu zostavenia riadnej účtovnej závierky.

Miesto a čas kontroly: Miestny úrad mestskej časti Bratislava – Ružinov, Mierová 21, 827 05 Bratislava, od 01.10.2024 do 15.11.2024.

Základné informácie o predmete kontroly

Pohľadávka je právo osoby (veriteľa) požadovať od inej osoby (dlžníka) majetkovú hodnotu. Pohľadávka, teda právo na plnenie, vzniká najčastejšie na základe zmluvy. V prípade orgánov miestnej samosprávy vznikajú pohľadávky najmä z prenájmov, z miestnych daní, z vymáhania pokút za porušenie zákonov a pod. Pohľadávku možno tak, ako takmer všetky majetkové práva vymáhať súdnou cestou, prípadne aj v exekučnom konaní. Súčasťou pohľadávky je aj príslušenstvo pohľadávky – zmluvné úroky (ak boli dohodnuté), úroky z omeškania (ak dlžník mešká s platbou) a náklady spojené s uplatnením pohľadávky (najmä súdne trovy) – podľa § 121 ods. 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka - príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava-Ružinov uznesením č. 159/IX/2023 zo dňa 12.12.2023 schválilo Zásady hospodárenia s majetkom mestskej časti Bratislava-Ružinov a s majetkom zvereným do správy mestskej časti Bratislava-Ružinov, ktoré upravujú aj nakladanie s pohľadávkami, ktoré vznikli v súvislosti s nakladaním s majetkom mestskej časti Bratislava-Ružinov, ako aj s majetkom zvereným mestskej časti Bratislava-Ružinov do správy hlavným mestom Slovenskej republiky Bratislavou (ďalej len „Zásady hospodárenia“).

Právne predpisy súvisiace s predmetom kontroly

Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o finančnej kontrole“), zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“), zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách“), zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon NR SR č 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov, zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov, zákon č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov, zákon č. 116/1990 Zb. o nájme a podnájme nebytových priestorov v znení neskorších predpisov, zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov.

Smernice a všeobecne záväzné nariadenia Mestskej časti Bratislava – Ružinov týkajúce sa pohľadávok:

- VZN č.13/2012 z 15. mája 2012 o zásadách hospodárenia s majetkom Mestskej časti Bratislava – Ružinov a s majetkom hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy zvereným do správy Mestskej časti Bratislava – Ružinov (ďalej len „VZN č.13/2012“),
- VZN č. 9/2023 zo dňa 12.12.2023 ktorým sa zrušuje VZN č. 13/2012 z 15.mája 2012 o zásadách hospodárenia s majetkom mestskej časti Bratislava-Ružinov a s majetkom hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy zvereným do správy mestskej časti Bratislava-Ružinov,
- Zásady hospodárenia s majetkom mestskej časti Bratislava-Ružinov a s majetkom hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy zvereným do správy mestskej časti Bratislava-Ružinov, ktoré boli prijaté uznesením Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava-Ružinov č. 159/IX/2023 zo dňa 12.12.2023,
- RUZ-02-01 Metodický postup k obehu účtovných dokladov,
- RUZ-02 Smernica o obehu účtovných dokladov,
- RUZ-04 Smernica o majetku,
- RUZ -13 Smernica zásad pre tvorbu, použitie a účtovanie opravných položiek a rezerv.

I. **Kontrola prijatia odporúčaní Miestneho úradu mestskej časti Bratislava-Ružinov uvedených v Správe o výsledku kontroly stavu, evidencie a vymáhania pohľadávok za rok 2014**

Miestny kontrolór v Správe o výsledku kontroly stavu, evidencie a vymáhania pohľadávok za rok 2014 (prerokovaná na Miestnom zastupiteľstve dňa 19.1.2016) na základe kontroly a kontrolných zistení ako odporúčania uviedol nasledovné:

1. ***„V mnohých prípadoch Mestská časť Bratislava-Ružinov vedie dlhoročné súdne spory a exekučné konania voči povinnému. Je potrebné zvýšiť efektivnosť pri vymáhaní všetkých pohľadávok a aby sa zamedzilo medziročnému nárastu pohľadávok MČ, zároveň je potrebné v maximálnej miere zabezpečiť včasné vymożenie pohľadávok MČ.“***

Kontrolná skupina na základe výkonu kontroly uvádza, že MČ Bratislava-Ružinov vedie dlhoročné súdne spory a exekučné konania, ale nie je v možnostiach odboru právneho konania na súde, prípadne exekučné konania urýchliť. Odbor právny na základe podkladov príslušných odborov žaluje len dôvodné a dôkazmi podložené veci. V prípade, že podklady sú neúplné, nedostatočné a podobne, právny odbor o tejto skutočnosti informuje príslušný odbor. Kontrolná skupina konštatuje, že veľkú časť pohľadávok v minulosti tvorili aj pohľadávky majetkového charakteru. V súčasnosti majetkový odbor pristupuje k mimosúdному vymáhaniu pohľadávok veľmi zodpovedne a pravidelne rieši ich vymoženie.

2. ***„Kontrolná skupina navrhuje samostatnú smernicu o pohľadávkach, ktorá by riešila princípy, podľa ktorých MČ Bratislava-Ružinov zabezpečovala svoje postupy pri zabezpečovaní vymáhania pohľadávok a zvyšovania ich likvidity. Smernica by upravovala postup MČ ako veriteľa pri vymáhaní finančných pohľadávok vzniknutých z jeho činnosti. Účelom smernice by bolo zabezpečenie, aby sa minimalizovali neuhradené pohľadávky po lehote splatnosti, aby nedošlo k ich premlčaniu a zároveň by upravovala postup jednotlivých organizačných útvarov MČ pri vymáhaní pohľadávok.“***

Kontrolná skupina sa stotožňuje s uvedeným odporúčaním a konštatuje, že na Miestnom úrade mestskej časti Bratislava-Ružinov absentuje akýkoľvek vnútorný predpis, ktorý by určoval presné pravidlá vymáhania pohľadávok a stanovoval lehoty ako napr.:

Zaslať výzvu na úhradu splatnej pohľadávky najneskôr do.... mesiacov od vzniku omeškania dlžníka s úhradou dlhu.

Na základe právoplatného exekučného titulu podať včas návrh na vykonanie exekúcie, najneskôr však do.... mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti exekučného titulu.

Ďalej absentuje akékoľvek určenie zodpovednosti odborov za jednotlivé druhy pohľadávok v rôznom štádiu vymáhania. Kontrolná skupina má za to, že trvalé upustenie od vymáhania by malo byť prerokované minimálne v škodovej komisii, ktorú povinná osoba momentálne nemá zriadenú.

Ďalej kontrolná skupina konštatuje, že povinná osoba má schválenú Smernicu o obehu účtovných dokladov RUZ-02 a Smernicu RUZ-04 o majetku avšak ani jedna z nich nerieši komplexné vymáhanie pohľadávok.

Kontrolné zistenie: Smernica odkazuje na neaktuálne znenia zákonov a interných predpisov. Napr. čl. 1 Úvodné ustanovenia odsek 1.1. bod 3 odkazuje na zákon NR SR č. 502/2001 Z. z., aktuálne je to zákon č. 357/2015 Z. z..

Odsek 1.2. bod 1.2.5 odkazuje na Smernicu č. RUZ -03 o finančnej kontrole, ktorá už nie je platná a nahradila ju Smernica č. 6 o výkone finančnej kontroly.

Odsek 2.2 obsahuje informáciu o zodpovednosti zamestnancov vykonať predbežnú finančnú kontrolu, ktorá sa od 1.1.2016 už nevykonáva. Ďalej poznámka pod čiarou odkazuje na už neplatné znenie neplatného zákona.

Odsek 2.2.3 odkazuje na smernicu a jej prílohu č. RUZ-02-01 F01 s podpisovými vzormi bývalého starostu MČ Bratislava-Ružinov a prednostu MČ Bratislava-Ružinov.

Smernica RUZ-04 o majetku, ktorá rovnako ako vyššie uvedená smernica neobsahuje aktuálne znenia predpisov a naďalej sa odvoláva napr. na zrušené VZN č. 13/2012. Taktiež kontrolná skupina upozorňuje povinnú osobu, že Ministerstvo financií vydalo opatrenie č. MF/014454/2022-36 zo dňa 12.12.2022, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovnej osnove pre obce, VÚC a nimi zriadené rozpočtové a príspevkové organizácie a nie je uvedené v smernici.

Odporúčanie: Kontrolná skupina odporúča úpravu uvedených smerníc.

3. **„Mestská časť Bratislava-Ružinov vytvára vždy opravné položky k pohľadávkam starším nad 1 rok vo výške 100% na základe uvedených ustanovení zákona o účtovníctve. Kontrolovaný subjekt má vypracovanú Smernicu RUZ 04 o majetku, ktorej súčasťou je aj bod 2.3.3. Opravné položky k dlhodobému majetku a pohľadávkam, avšak smernica sa zaoberá riešením opravných položiek len niekoľkými vetami, preto by bolo vhodné zvážiť vypracovať samostatnú smernicu-zásady pre tvorbu, použitia, účtovania a vykazovania opravných položiek, v ktorej by bolo stanovené okrem povinnosti tvorby opravných položiek aj napr. výška tvorby opravných položiek v % na roky (napr. na tri roky 25%, 50% a 100%) a spôsob účtovania opravných položiek k pohľadávkam. Chýbajú zásady pre tvorbu, použitia, účtovania a vykazovania opravných položiek.“**

Kontrolná skupina konštatuje, že povinná osoba vypracovala Smernicu zásad pre tvorbu, použitie a účtovanie opravných položiek a rezerv s účinnosťou od 15.4.2016. Uvedená smernica upravuje zásady pre tvorbu opravných položiek ako aj percentuálnu výšku opravných položiek z nominálnej hodnoty pohľadávky.

4. **„Kontrolná skupina navrhuje, aby starosta MČ prípadne prednosta úradu raz ročne predkladal Miestnemu zastupiteľstvu MČ informatívnu správu o pohľadávkach od ktorých bolo vymáhanie čiastočne alebo úplne upustené v predchádzajúcom kalendárnom roku. Správa by mala obsahovať identifikáciu dlžníka, výšku pohľadávky, uvedenie či ide trvalé alebo dočasné upustenie a dôvod upustenia od vymáhania.“**

Kontrolná skupina konštatuje, že s uvedeným odporúčaním sa stotožňuje a odporúča povinnej osobe si ho osvojiť.

II. Evidencia pohľadávok

Pohľadávky účtovnej jednotky sa z časového hľadiska členia na:

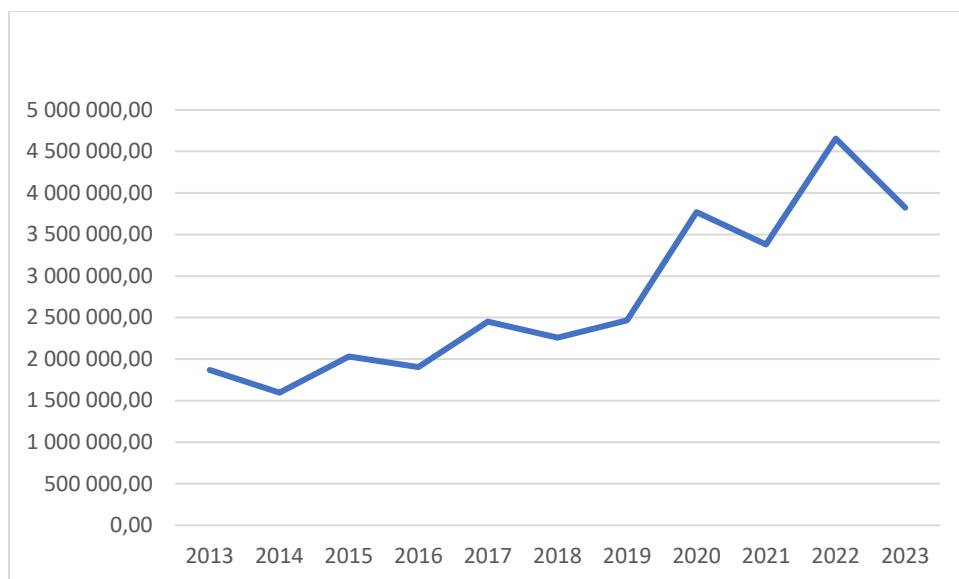
- a) krátkodobé pohľadávky, ktoré sú splatné do jedného roka,
- b) dlhodobé pohľadávky, ktoré majú dobu splatnosti dlhšiu ako jeden rok.

Prehľad pohľadávok evidovaných v účtovníctve v Mestskej časti Bratislava – Ružinov od 31.12.2013 do 31.12.2023:

položka	názov	k 31.12.2013	k 31.12.2014	k 31.12.2015	k 31.12.2016	k 31.12.2017	k 31.12.2018	k 31.12.2019	k 31.12.2020	k 31.12.2021	k 31.12.2022	k 31.12.2023
		suma €	suma €	suma €	suma €	suma €	suma €	suma €	suma €	suma €	suma €	suma €
275 xxx	Poskytnuté návratné finančné výpomoci	165 969,59	49 715,96	0	0	0	0	0	0	0	0	0
277 xxx	Poskytnuté finančné výpomoci fyz.osobám	2 820,09	2 780,99	2 780,99	2 780,99	2 780,99	2 780,99	2 780,99	2 780,99	2 780,99	2 780,99	2 780,99
314 xxx	Poskytnuté prevádzkové predd.	468	1 075,37	745,51	148 039,81	7 820,06	27 030,47	117 123,89	300 573,40	3 329,29	144,39	1 109,30
315 xxx	Ostatné pohľadávky	439 771,07	377 233,64	624 982,51	302 738,12	252 242,23	247 693,03	245 516,15	245 516,15	157 054,33	92 612,85	93 080,33
318 xxx	Pohľadávky z nedaňo. príjmov obcí	1 109 864,57	1 014 256,37	1 243 590,53	1 252 195,29	1 501 413,91	1 586 359,37	1 609 470,57	1 539 669,27	1 523 856,79	3 118 185,40	1 417 983,10
319 xxx	Pohľadávky z daňových príjmov obcí	130 424,64	145 671,21	153 694,03	180 425,24	669 509,93	377 831,92	474 995,56	806 671,11	824 922,92	505 490,90	1 133 316,44
335 xxx	Pohľadávky voči zamestnancom	87,96	145,93	97,09	330,07	36,63	317,8	28,81	1 060,00	491,8	20 150,26	32 580,02
378 xxx	Iné pohľadávky	21 470,91	5 713,11	5 710,90	18 882,94	16 494,64	15 063,24	17 412,44	871 507,56	868 376,63	915 274,02	1 141 891,31
	Pohľadávky celkom	1 870 876,83 €	1 596 592,58 €	2 031 601,56 €	1 905 392,46 €	2 450 298,39 €	2 257 076,82 €	2 467 328,41 €	3 767 778,48 €	3 380 812,75 €	4 654 638,81 €	3 822 741,49 €

*v tabuľke nie je zahrnutá pôžička za RP VPS a.s. vo výške 602 025,21 EUR

Prehľad pohľadávok evidovaných v účtovníctve v Mestskej časti Bratislava – Ružinov od 31.12.2013 do 31.12.2023 - grafické znázornenie

Z grafického znázornenia vyplýva, že pohľadávky od roku 2020 výrazne vzrástli a prekročili hranicu 3 mil. EUR.

Pohľadávky evidované v účtovníctve v Mestskej časti Bratislava – Ružinov:

Rok		2022				2023			
Účet	Názov	k 1.1.2022	MD	DAL	zostatok k 31.12.2022	k 1.1.2023	MD	DAL	zostatok k 31.12.2023
271 xxx	VPS pôžička	602 025,21 €		602 025,21 €	602 025,21 €	602 025,21 €			602 025,21 €
273 xxx	Prijatá návratná fin. výpomoc MF SR	761 895,00 €		761 895,00 €	761 895,00 €	761 895,00 €	761 895,00 €		0,00 €
277 xxx	Návratná pôžička Čajkovič	2 780,99 €		2 780,99 €	2 780,99 €	2 780,99 €			2 780,99 €
314 xxx	Poskytnuté prevádzkové preddavky	3 329,29 €	96 241,91 €	965 595,81 €	144,39 €	219,42 €	1 172 165,49 €	1 171 200,58 €	1 482,08 €
315 xxx	Ostatné pohľadávky	157 054,33 €		64 441,48 €		92 612,85 €	7 380,95 €	6 913,47 €	93 080,33 €
318 xxx	Pohľadávky z nedaňových príjmov	1 523 856,79 €	3 054 864,76 €	1 460 536,15 €	3 118 185,40 €	3 118 185,40 €	2 707 885,52 €	4 408 087,82 €	1 417 983,10 €
319 xxx	* Pohľadávky z daňových príjmov	824 922,92 €	2 681 355,82 €	3 000 787,84 €	505 490,90 €	505 490,90 €	2 933 238,51 €	2 305 412,97 €	1 133 316,44 €
335 xxx	Pohľadávky voči zamestnancom	491,80 €	209 080,54 €	189 422,08 €	20 150,26 €	20 150,26 €	305 959,17 €	293 529,41 €	32 580,02 €
378 xxx	Ostatné pohľadávky	868 376,63 €	391 015,93 €	344 118,54 €	915 274,02 €	915 274,02 €	1 283 680,30 €	1 057 063,01 €	1 141 891,31 €
	SPOLU	4 744 732,96 €	6 432 558,96 €	7 391 603,10 €	5 925 946,17 €	6 018 634,05 €	8 410 309,94 €	9 242 207,26 €	4 425 139,48 €

*Nárast spôsobený vyrúbením vysokej čiastky poplatku za rozvoj v závere roka

Pohľadávky k 31.12.2023

Účet	Suma	do 1-roka	nad 1 rok	nad 2 roky	Opravné položky
271 xxx	602 025,21	0,00	0,00	602 025,21	602 025,21
277 xxx	2 780,90	0,00	0,00	2 780,99	2 780,99
Spolu 27x xxx	604 806,11	0,00	0,00	604 806,20	604 806,20
314 xxx	1 482,08	1 482,08	0,00	0,00	0,00
315 xxx	93 080,33	7 380,95	0,00	85 699,38	85 699,38
318 xxx	1 417 983,10	45 648,03	0,00	1 372 335,07	1 366 341,50
319 xxx	1 133 316,44	1 031 404,65	2 764,22	99 147,57	99 147,57
335 xxx	32 580,02	32 580,02	0,00	0,00	0,00
378 xxx	1 141 891,31	130 608,93	27 913,03	983 369,35	985 376,65
Pohľadávky celkom	4 425 139,39	1 249 104,66	30 677,25	3 145 357,57	3 141 371,30

Z tabuľky „Pohľadávky evidované v účtovníctve v Mestskej časti Bratislava – Ružinov“ za obdobie rokov 2022 a 2023 vyplýva, že oproti roku 2022 došlo v roku 2023 k poklesu pohľadávok o 25,33%. Stav pohľadávok celkom k 31. 12. 2022 predstavoval sumu v celkovej 5 925 946,17€ a 4 424 766,70 € k 31.12.2023.

Najväčší objem tvoria pohľadávky z nedaňových príjmov (účet 318 xxx) v celkovej výške 1 417 983,10 € k 31.12.2023. Jedná sa o pohľadávky za prenájmy bytov na Vietnamskej ulici, nájom nebytových priestorov a pohľadávka RP VPS a.s.. Najväčšiu časť pohľadávok na účte 318 tvorí práve pohľadávka spoločnosti RP VPS a.s. v celkovej sume 909 571,98 € za prenájom a 255 261,88 EUR za úroky z omeškania.

Mestská časť Bratislava – Ružinov predmetnú istinu vrátane príslušenstva si uplatnila v konkurznom konaní (č. k. 4K/9/2020), ktoré nebolo k dnešnému dňu právoplatne ukončené. Podľa vyjadrenia právneho oddelenia Miestneho úradu je veľký predpoklad, že pohľadávka MČ Bratislava-Ružinov nebude uspokojená.

Druhé najväčšie pohľadávky vo výške 1 133 316,44 € k 31.12.2023 predstavujú pohľadávky za miestne dane (účet 319 xxx), ktoré sa vymáhajú v zmysle daňového poriadku a sú v nasledovnom zložení.

Miestna dane a poplatky	Pohľadávky (daň.nedoplatky od 1.1.2005) účet 319 xxx	Závazky (daňové preplatky) účet 379 xxx	Saldo (celkom)
Za psa	21 159,89 €	-2 077,39 €	19 082,50 €
Užívanie verejného priestranstva	137 362,17 €	-4 435,25 €	132 926,92 €
Nevýherné hracie prístroje	1 518,65 €		1 518,65 €
Predajné automaty	735,73 €	-55,34 €	680,39 €
Poplatok za rozvoj	972 540,00 €		972 540,00 €
Spolu	1 133 316,44 €	-6 567,98 €	1 126 748,46 €

Ďalšie najväčšie evidované pohľadávky (účet 378 – iné pohľadávky) k 31.12.2023 v celkovej výške 915 274,02 € predstavujú pohľadávky, ako napríklad pohľadávky sociálneho odboru za „nevyúčtovaný“ poskytnutý finančný príspevok neverejným poskytovateľom, nájomné za Trhoviská Ružinov s.r.o. a podobne. Ako najvyššia evidovaná pohľadávka na účte 378 xxx je pohľadávka vo výške 831.717,84 € voči hlavnému mestu SR Bratislava, ktorá bola uplatnená žalobou na súde a súd dňa 8. 7. 2024 vyhlásil rozsudok, ktorým uložil HM zaplatiť

MČ žalovanú istinu s príslušenstvom. Proti rozsudku však HM podalo odvolanie, o ktorom odvolací súd doposiaľ nerozhodol.

Ku všetkým pohľadávkam po splatnosti sú vytvorené aj 100% opravné položky.

III. Inventarizácia pohľadávok k 31.12.2022 a k 31.12.2023

Inventarizácia majetku záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov (ďalej len „inventarizácia“) upravuje zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v z. .n. p. Povinnosť inventarizovať majetok a záväzky je ustanovená v § 6 ods. 3 zákona o účtovníctve. Táto povinnosť sa vzťahuje na všetky účtovné jednotky územnej samosprávy – obce, vyššie územné celky a nimi zriadené rozpočtové a príspevkové organizácie. Vykonanie inventarizácie je podmienkou preukázateľnosti účtovníctva.

Podľa § 8 ods. 4 zákona o účtovníctve účtovníctvo účtovnej jednotky je preukázateľné, ak všetky účtovné záznamy sú preukázateľné a účtovná jednotka vykonala inventarizáciu. Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že správne vykonaná inventarizácia je základným prvkom preukázateľnosti účtovníctva. Pri inventarizácii je nutné posúdiť reálnosť ocenenia pohľadávok. Opravné položky sa inventarizujú spolu s pohľadávkami, ku ktorým boli vytvorené. Preveruje sa opodstatnenosť tvorby opravných položiek a ich výška. Posudzuje sa aká je pravdepodobnosť, že budú pohľadávky splatné a v akej výške, návrhy na prípadný odpis pohľadávok v zmysle právnych predpisov a zásad hospodárenia a nakladania s majetkom obce.

Z uvedeného ustanovenia Mestská časť Bratislava – Ružinov splnila v súvislosti s pohľadávkami povinnosť, ktorú mu ukladá § 6 ods. 3 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a to tým, že k 31.12.2022 a k 31.12.2023 vykonala inventarizáciu účtov:

275 - poskytnuté návratné finančné výpomoci ostatným organizáciám,

277 - Poskytnuté finančné výpomoci fyzickým osobám,

291 - opravná položka k pohľadávkam,

314 - poskytnuté prevádzkové preddavky,

315 - ostatné pohľadávky,

318 - pohľadávky z nedaňových príjmov obcí,

319 - pohľadávky z daňových príjmov obcí,

335 - pohľadávky voči zamestnancom,

378 - iné pohľadávky a

391- opravné položky k pohľadávkam.

Z vykonanej inventarizácie vyššie uvedených účtov bol vyhotovený sumárny inventarizačný zápis za všetky inventarizované účty.

Kontrolná skupina konštatuje, že neboli zistené žiadne nedostatky.

Tvorba opravných položiek k pohľadávkam

Povinnosť účtovania opravných položiek vyplýva zo zákona o účtovníctve. Podľa § 26 ods. 3 zákona o účtovníctve ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, je účtovná jednotka povinná upraviť ocenenie hodnoty majetku, vytvoriť rezervy a odpisovať majetok v súlade s účtovnými zásadami a účtovnými metódami. Podľa § 26 ods. 4 zákona o účtovníctve ocenenie majetku sa upraví opravnými položkami, ak existuje opodstatnený predpoklad zníženia hodnoty majetku pod jeho účtovnú hodnotu. Opravné položky sa zrušia alebo sa zmení ich výška, ak nastane zmena predpokladu zníženia hodnoty. Zásady pre tvorbu a zúčtovanie opravných položiek sú upravené v § 18 postupov účtovania. Tvorba opravnej

položky sa tvorí vždy ku konkrétnemu druhu majetku alebo rovnorodej skupine majetku, napr. zásob.

Opravná položka sa tvorí na základe zásady opatrnosti, ak je opodstatnené predpokladať, že nastalo zníženie hodnoty majetku oproti jeho oceneniu v účtovníctve. Predpoklad zníženia hodnoty majetku je opodstatnený, ak nastala skutočnosť, ktorá je dôvodom na odhad zníženia budúcich ekonomických úžitkov z tohto majetku. Opravná položka sa účtuje v sume opodstatneného predpokladu zníženia hodnoty majetku oproti jeho oceneniu v účtovníctve.

Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, sa posudzuje opodstatnenosť účtovania tvorby opravnej položky a trvania opodstatnenosti existencie a sumy už vytvorenej opravnej položky k majetku. Ak opravná položka už nie je opodstatnená, musí sa zaúčtovať zníženie opravnej položky alebo ju úplne rozpustiť. Ak sa preverení zistí, že zníženie hodnoty majetku je väčšie, ako je už premietnuté vo vytvorenej opravnej položke k majetku, musí sa opravná položka dotvoriť.

Podľa § 15 postupov účtovania opravná položka k pohľadávkam sa tvorí najmä:

- a) k pohľadávke, pri ktorej je opodstatnené predpokladať, že ju dlžník úplne alebo čiastočne nezaplatí,
- b) k spornej pohľadávke voči dlžníkom, s ktorým sa vedie spor o jej uznanie.

Podľa § 26 ods. 3 a 4 zákona o účtovníctve:

- a) Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, je účtovná jednotka povinná upraviť ocenenie hodnoty majetku, vytvoriť rezervy a odpisovať majetok v súlade s účtovnými zásadami a účtovnými metódami,
- b) ocenenie majetku sa upraví opravnými položkami, ak existuje opodstatnený predpoklad 13 zníženia hodnoty majetku pod jeho účtovnú hodnotu. Opravné položky sa zrušia alebo sa zmení ich výška, ak nastane zmena predpokladu zníženia hodnoty.

Dát. Vznik u	účet pohl'.	suma pohľad.	úhrada pohľad.	neuhradená pohľadávka	Názov pohľadávky	účet OP	tvorba OP 100%	čerp. OP r. 2012-2019	čerp. OP r. 2020-2021	čerp. OP r. 2022-2023	suma OP
2008	315 121	359 341,88 €	295 468,44 €	63 873,44 €	DzN	391 315	63 609,89 €	145 609,89 €	81 131,08 €	68 727,47 €	63 873,44 €
2011	315 132	47 755,18 €	47 755,18 €	0,00 €	Alkohol do r. 2005	391 315	0,00 €	45 127,70 €	0,00 €	2 627,48 €	0,00 €
2008	315 200	34 229,93 €	12 403,99 €	21 825,94 €	Pohl'. CULTUS	391 315	21 825,94 €	5 073,26 €	7 330,74 €	0,00 €	21 825,94 €
Spolu 315 xxx		441 326,99 €	355 627,61 €	85 699,38 €	Spolu 391 315		85 435,83 €	195 810,85 €	88 461,82 €	71 354,95 €	85 699,38 €
2008	318 504	23 128,00 €	6 368,11 €	16 759,89 €	BP - byty	391 318	16 759,89 €	5 815,41 €	552,70 €	0,00 €	16 759,89 €
2008	318 505	59 081,25 €	2 110,62 €	56 970,63 €	BP - NP	391 318	56 970,63 €	0,00 €	2 110,62 €	0,00 €	56 970,63 €
2012	318 200	1 514,52 €	113,92 €	1 400,60 €	Vizváryová Marcela	391 318	1 400,60 €	113,92 €	0,00 €	0,00 €	1 400,60 €
2017	318 150	255 261,88 €	0,00 €	255 261,88 €	VPS - úroky	391 318	255 261,88 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	255 261,88 €
2020	318 207	6 874,80 €	6 874,80 €	0,00 €	Pohl'. pok.v správ.konaní	391 318	0,00 €	0,00 €	96,80 €	6 778,00 €	0,00 €
2020	318 704	909 571,98 €	0,00 €	909 571,98 €	VPS - nájomné	391 318	909 571,98 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	909 571,98 €
2020	318 500	35 516,16 €	1 016,27 €	34 499,89 €	Vietnamská, náj. byty - súd	391 318	34 499,89 €	0,00 €	334,13 €	682,14 €	34 499,89 €
2023	318 600	69 167,84 €	0,00 €	69 167,84 €	Pokuty - staveb. úrad	391 318	69 167,84 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	69 167,84 €
2020	318 700	81 545,17 €	0,00 €	81 545,17 €	Prenájom pozem.	391318	72 214,33 €	1 003,29 €	7 481,11 €	846,44 €	0,00 €
2021	318 700	28 777,42 €	28 777,42 €	0,00 €	Prenájom pozem.	391318	0,00 €	0,00 €	0,00 €	28 777,42 €	0,00 €
2022	318 705	20 624,63 €	0,00 €	20 624,63 €	Vietnamská,náj.byty	391 318	20 624,63 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	20 624,63 €
2022	318 550	1 188,51 €	0,00 €	1 188,51 €	Vietnam.náj.byty- vyúčtovanie	391 318	1 188,51 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	1 188,51 €
2022	318 711	895,65 €	0,00 €	895,65 €	Vietn.náj.byty-pokuta	391 318	895,65 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	895,65 €
Spolu 318 xxx		1 493 147,81 €	45 261,14 €	1 447 886,67 €	Spolu 391 318		1 438 555,83 €	6 932,62 €	10 575,36 €	37 084,00 €	1 366 341,50 €
2008	378 110	365,13 €	0,00 €	365,13 €	Macejková Klaudia	391 378	365,13 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	365,13 €
2020	378 350	166,00 €	0,00 €	166,00 €	Bartošová	391 378	166,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	166,00 €
2020	378 410	831 717,84 €	0,00 €	831 717,84 €	NDS - mag.pozemok	391 378	831 717,84 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	831 717,84 €
2020	378 700	17 863,22 €	0,00 €	17 863,22 €	Pohl'. Europa progres	391 378	17 863,22 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	17 863,22 €
2022	378 800	5 722,19 €	0,00 €	5 722,19 €	Pohl'.S.H.Spero	391 378	5 772,19 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	5 772,19 €
2023	378 370	129 492,27 €	0,00 €	129 492,27 €	Prenájom pozem.	391 378	129 492,27 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	129 492,27 €
Spolu 378 xxx		985 326,65 €	0,00 €	985 326,65 €			985 376,65 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	985 376,65 €
Spolu pohľadávky		2 919 801,45 €	400 888,75 €	2 518 912,70 €			2 509 368,31 €	202 743,47 €	99 037,18 €	108 438,95 €	2 437 417,53 €

IV Kontrola vymáhania pohľadávok

V zmysle Zásad hospodárenia je povinná osoba pri nakladaní s pohľadávkami a inými majetkovými právami povinná starať sa o to, aby všetky povinnosti dlžníka boli včas a riadne splnené, prípadne, aby sa pohľadávka včas uplatnila na súde alebo inom príslušnom orgáne. Na základe uvedeného kontrolná skupina vykonala kontrolu vymáhania pohľadávok.

Kontrolná skupina požiadala vedúcich oddelení/odborov o súčinnosť poskytnutia zoznamu pohľadávok za jednotlivé oddelenia/odborníky.

Za odbor organizačný, odbor informačných technológií, odbor životného prostredia, odbor územného plánu a dopravy vedúci uviedli, že neevidujú žiadne pohľadávky. Vedúci investičného oddelenia a vedúca odboru školstva, kultúry a športu sa nevyjadrili, či ich oddelenie eviduje nejaké pohľadávky. Je však predpoklad, že z predmetu činnosti týchto odborov sa netvorí žiadne pohľadávky.

Osobné stretnutie prebehlo s vedúcou majetkového odboru, ktorá poskytla pri výkone kontroly pohľadávok maximálnu súčinnosť, ako aj vedúca právneho odboru, vedúca odboru sociálnych vecí a zamestnanci ekonomického odboru. Vedúca stavebného úradu poskytla kontrolnej skupine zoznam evidovaných pohľadávok.

Na základe poskytnutého zoznamu pohľadávok z ekonomického odboru, kontrolná skupina náhodným výberom (staré pohľadávky) vybrala ku kontrole niekoľko pohľadávok.

Vymáhanie uvedených pohľadávok sa riadilo v kontrolovanom období platným VZN č. 13/2012 z 15.mája 2012, ktoré riešilo v akých prípadoch môže správca trvale alebo dočasne upustiť od vymáhania pohľadávky.

Správca **odpíše** pohľadávku v prípade, že:

- a) dlžník (fyzická osoba) zomrel nemajetný
- b) podľa správy konajúceho exekútora nemá dlžník postihnuteľný majetok alebo bola z tohto dôvodu exekúcia zastavená,
- c) dlžník bol vymazaný z obchodného registra alebo iného registra,
- d) bol zamietnutý návrh na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku dlžníka alebo zastavené konkurzné konanie pre nedostatok majetku dlžníka alebo zrušený konkurz pre nedostatok majetku dlžníka
- e) pohľadávka je premlčaná a dlžník vznesie písomne námietku premlčania.

Správca môže trvalo **upustiť od vymáhania** pohľadávky z dôvodu, že:

- a) dedičstvo po fyzickej osobe, ktorá nie je podnikateľom, je predĺžené,
- b) dlžník dobrovoľne nezaplatil dlh vo výške nepresahujúcej 10 EUR, avšak iba raz v kalendárnom roku, len ak by súčet pohľadávky, od vymáhania ktorej sa upustilo, a pohľadávky, od vymáhania ktorej sa má upustiť, nepresiahol 10 EUR,
- c) zo všetkých okolností prípadu je zrejmé, že ďalšie vymáhanie majetkového práva by bolo neúspešné (napr. nemožno zistiť pobyt alebo sídlo dlžníka).

Z uvedeného vyplýva, že niektoré pohľadávky v zmysle platného VZN č. 13/2012 mali byť odpísané a nemali sa už evidovať v účtovníctve ako pohľadávky.

Pohľadávka Cultus vo výške 21 825,94 EUR:

Príspevková organizácia MČ Bratislava-Ružinov „CULTUS“ bola uznesením Miestneho zastupiteľstva MČ č. 95/VI/2003 zo dňa 17.12.2003 zrušená ku dňu 31.12.2003. Závazky a pohľadávky organizácie prevzal zriaďovateľ, t.j. MČ Bratislava-Ružinov. Uvedené pohľadávky vznikli v súvislosti s prenajímaním nebytových priestorov, ktoré boli zrušenej organizácii zverené. Pri pohľadávkach ide o neuhradené faktúry za nájomné a služby spojené

s týmto nájomom, nedoplatky z vyúčtovaní za poskytovanie služieb spojených s užívaním nebytových priestorov. Podľa materiálu „Návrh na odpísanie pohľadávok po zrušenej príspevkovej organizácii MČ Bratislava-Ružinov „CULTUS“ a na odpísanie pohľadávok MČ“ z mája 2006 vymáhanie predmetných pohľadávok údajne prevzal právny odbor MČ Bratislava-Ružinov. V uvedenom materiáli je zároveň uvedené, že chýba niektorá spisová dokumentácia, niektoré pohľadávky sú premlčané, nevymožiteľné a podobne. Podľa dostupnej dokumentácie niektoré pohľadávky boli prihlásené v konkurze vyhlásených voči niektorým právnickým osobám/dlžníkmi.

Kontrolná skupina požiadala vedúcu právneho odboru o vyjadrenie k uvedenej pohľadávke, na čo nás právne oddelenie informovalo kontrolnú skupinu, že nemá žiadnu vedomosť o uvedenej pohľadávke.

Pohľadávka Európa progres n.o. vo výške 17 863,22 EUR:

Jedná sa o pohľadávku voči neverejnému poskytovateľovi, ktorému MČ Bratislava-Ružinov poskytla v roku 2018 finančný príspevok pri odkázaní fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby (ďalej len „finančný príspevok“). Neverejný poskytovateľ v rámci vyúčtovania čerpania finančného príspevku podkladmi dostatočne nepreukázal poskytnutie opatrovateľskej služby vo vyúčtovanom počte hodín. Na základe uvedeného bola s neverejným poskytovateľom ukončená zmluva o poskytovaní finančného príspevku pri odkázaní fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby. Právny odbor listom zo dňa 13.10.2021 informoval odbor sociálnych vecí, že pohľadávka je premlčaná.

Pohľadávka S.H. SPERO s.r.o. vo výške 5 742,19 EUR:

Jedná sa o pohľadávku voči neverejnému poskytovateľovi, ktorému MČ Bratislava-Ružinov poskytla v roku 2018 finančný príspevok pri odkázaní fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby (ďalej len „finančný príspevok“). Neverejný poskytovateľ v rámci vyúčtovania čerpania finančného príspevku podkladmi dostatočne nepreukázal poskytnutie opatrovateľskej služby vo vyúčtovanom počte hodín. Na základe uvedeného MČ Bratislava-Ružinov podala na Okresnom súde Bratislava II žalobu o zaplatenie 5 742,19 EUR. Okresný súd Bratislava II vydal platobný rozkaz č. 30Cb/133/2019-90, ktorý nadobudol dňa 10.12.2019 právoplatnosť a vykonateľnosť. Odbor sociálnych vecí dňa 8.1.2020 vyzval listom „Zaplatenie pohľadávky“ žalovaného k uhradeniu pohľadávky v lehote 10 dní od prevzatia uvedeného listu, v prípade neuhradenia povinná osoba pristúpi k postúpeniu pohľadávky na exekučné konanie.

Podľa platformy FinStat spoločnosť S.H.Spero s.r.o. od roku 2020 vykazuje nulové tržby, má daňový nedoplatok vo výške 6 303,59 EUR, a dlh voči Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny vo výške 32 112,- EUR.

Pohľadávka S. K. vo výške 269,87 EUR.

V rámci exekučného konania s dedičmi vymožené celkom 1 672,84 EUR vrátane príslušenstva. Dňa 12.1.2017 emailom odbor právny informoval ekonomický odbor (vrátane konečného vyúčtovania EK) o ukončení exekučného konania.

Pohľadávka S. K. vo výške 221,50 EUR.

V rámci exekučného konania s dedičmi vymožené celkom 487,85 EUR vrátane príslušenstva. Dňa 13.12.2022 emailom odbor právny informoval ekonomický odbor (vrátane konečného vyúčtovania EK) o ukončení exekučného konania.

Pohľadávka M. V. vo výške 1 514,5 Eur a pohľadávka K. B. vo výške 365,13 EUR s príslušenstvom.

Listom datovaným dňa 17. 6. 2020 bolo MČ Bratislava-Ružinov doručené upovedomenie o zastavení starej exekúcie (a to z dôvodu podľa § 2 ods. 1 písm. a) zákona č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov - uplynula rozhodná doba piatich rokov). Následne listom datovaným dňa 4. 9. 2020 bolo MČ Bratislava-Ružinov doručené oznámenie o ukončení tohto exekučného konania dňa 18. 8. 2020. Následne odbor právny listom zo dňa 16.12.2020 odboru majetkovému oznámil skutočnosť o zastavení exekúcie, s tým aby vykonali ďalšie kroky v súlade s vtedy platným VZN č. 13/2012, tzn. zabezpečiť odpísanie pohľadávky alebo upustenie od jej vymáhania. Zároveň právny odbor v liste uviedol, že existuje možnosť opätovného podania návrhu na vykonanie exekúcie. Napriek komunikácii medzi jednotlivými odbormi miestneho úradu MČ Bratislava-Ružinov, do dnešného dňa nebola pohľadávka doriešená.

Podľa § 8 ods. 1 zákona o účtovníctve, je MČ Bratislava-Ružinov, cit. : „*povinná viesť účtovníctvo správne, úplne, preukázateľne, zrozumiteľne a spôsobom zaručujúcim trvalosť účtovných záznamov.*“

Podľa § 20 ods. 1 zákona o účtovníctve, cit.: „*Účtovná jednotka, ktorá musí mať účtovnú závierku overenú audítorom podľa § 19, je povinná vyhotovovať výročnú správu.*“

Podľa § 20 ods. 3 zákona o účtovníctve, cit.: „*Výročná správa účtovnej jednotky podľa odseku 1 musí poskytovať verný a pravdivý obraz a musí byť overená audítorom do jedného roka od skončenia účtovného obdobia.*“

MČ Bratislava-Ružinov v zmysle zákona o účtovníctve ako aj zákona č. 583/2004 Z. z. uvádza výšku pohľadávok v rámci informácie o hospodárení. Uvedená informácia by však mala odzrkadľovať skutočnosť. Ako už kontrolná skupina uviedla, nakoľko neexistuje interný predpis, ktorý by určoval zodpovednosť jednotlivých odborov za pohľadávky v jednotlivých štádiách vymáhania, dochádzalo napriek zneniu VZN č. 13/2012 k rozdielnemu názoru kto a kedy má dať „pokyn“ na odpis pohľadávky, čo malo negatívny vplyv na celkovú výšku evidovaných pohľadávok.

Kontrolná skupina odporúča povinnej osobe v primeranej lehote odstrániť nedostatky v evidencii pohľadávok a pristúpiť k odpisu „starých“ pohľadávok, ktoré sú premlčané, nevyožiteľné a podobne.

Starosta MČ Bratislava-Ružinov v lehote na podanie námietok neposlal miestnemu kontrolórovi žiadne námietky k Návrhu správy.

Zhrnutie zistených skutočností

- Neaktuálne znenie interných predpisov

Odporúčania

- Upraviť interné predpisy
- Schváliť interný predpis o vymáhaní pohľadávok